

KURUNEN AOUR HA PERLEZ

ANN ITROUN VARIA REMENGOL,

Kurunet ann 30 a viz mae 1853.

ENN HAN HON TAD SANTEL AR PAB PH NAO.

Da nep le fed gant feiz
E ro grason eleiz !!!

Nep a bed Gwerc'hez Remengoll
Birviken n'en daï da goll !!!

War don : **Kloarek Remengoll.**

Gloar da Zoue en envou, gloar d'ann Dreindet santel,
Gloar da Werc'hez Remengol, patrounez Breiz-Izel.
Meuleudi d'it, bro ar sent, Arvor douar kalet,
Feiz, enor ha brezouneg, kaver enn-out bepret.

KURUNEN AOUZ-AH PERLES

Doue Braiz'hon tadou, roit d'in sklefijen
Ra savinn eur werz nevez da Vamm ar gristenien.
Rouanez vraz Breiz-Izel a vezô kurunet
E Remengol, leac'h euruz, gant ar Werc'hez karet.

Diskennit diouc'h ann envou, sperejou evuruz,
Deuit holl war ar c'houmoul gant ho telen sklieriuz ;
Grit d'imp klevet ho moueziou karget a veuleudi,
Ha kanit gan-imp ive gloar hag enor Mari !...

Sant Kaourintin ha sant Paol, sant Tual, sant Briek,
Sant Patern, sant Malani, Graveran, sant Tadek (1)
Sant Samson, sant Judual, sant Weltas, sant Malo,
Deuit da welet kuruni *Rouanez vraz hor bro !...*

O Grallon ! roue kaer Iz, roue koz ann Arvor,
Ho pobl a zo c'hoaz kristen, leun a feiz, a enor ;
Pa zavo heol ann Dreindet, deuit gant Gwenole,
War Menez-C'hôm da welet kuruni mamm Doue !...

Kemerit c'hoaz ho telen, Barzet ann amzer goz :
Savdiouc'h da vez, ô Guen-C'hlan, Barz braz hervez argoz.
Taliezin ha Marzin, töstait d'ar Porz-Guenn :
Grit ra zifuno Guen-C'hlan, ra gavo he delen !...

Ha c'houi, kristenien leal, pelerinet santel,
Savit holl diouc'h ho peziou me a zeu d'ho kovel
Da zonet da Remengol, da zont enn eur gana
Evit gwelet kuruni *ann Itron Varia !...*

(1) An aontrou Joseph-Mari Graverau, Eskop Kerne ha Leon, maro e Kemper, evel eur sant, an devez kenta a vis c'houevreleur er blavez 1853.— Sant Cadek ha sant Judulus daou vanach a Landevenek a zo bet lajet e Daoulaz gant markis ar Faou.

Ha c'houi tud vraz ann douar, rouane ha prinsed,
A ioa gweach-all o sturia ar Vretounet kaled ;
Rouanezet hon tadou, ha c'houi *Dukez Anna*,
Dont a reot da welet peger braz eo hor joa !...

Brezelidi kalounek, ha c'houi merdeadet,
Oc'h euz e-pad ho puez e Remengol pedet ;
Hastit sevel diouc'h ho pez ha dont ive d'ar gwel,
Ar c'haera en deuz gwelet hor bro ger Breiz-Izel !

O c'houi, peorien Jezuz-Krist, a zo bet trubardet,
Oc'h euz bet da c'houzanvi ann naoun hag ar sec'het ;
C'houi pere holl a zo bet poaniet war ann douar,
Deuit da welet ann hini a zec'he ho klac'har !...

Deuit, tud diwar ar mor, tud a enez Sizun,
Deuit a enezen Heuza, ra na choumo nicun,
Deuit a enez Molenez, deuit a enezen Vaz,
A Wenet, Kerne, Treger ho pedann da zout c'hoat !

Laboused *kost ar Rannou*, digorit ho eskeld,
Ha kemerit holl ho nij da vont d'ar broiou pell ;
Treuzit, hep aoun, ar mor braz, ha livirit d'ann holl ;
Dont da welet karuni *Patrounez Remengol* !

Nep en deuz c'hoant da c'houzout petra a vezogret
A ve ret d'ezhan gwelet ne-ket awalc'h klevet
Peger kaer vezogret ann deiz ha peger sklear ann noz,
Remengol ha vezogret ken nemet eur baradoz !

Pegen euruz ar c'christen a vo eno neuze,
Hag enn iliz daoulinet dirag *gwir Vamm Doue* !
Daerou a garantez hep paouez a skulio
Pa welo a Remengol joauded ann envo !

II.

Savet eo heol ann Dreindet, heol teir gweach santel ;
Ann douar zo goloet gant he c'haera mantel ;
Breman, labousedigou, kanit, er gwez huel,
Ho soniou koant da Vari, merc'h ann Tad Eternel !

Ar mor braz a zo kousket ; ann env a zo digor,
Hag ar sent hag ann ele a sell ouc'h ann Arvor.
Jesus a lavar d'ezho : « Ma bugale, gwelet
» An enor a rear hirio d'am *Mamm muian caret.*

» Klevit kleier Remengol ; e maint holl o vralla ;
» Klevit-ho o lavaret : *Ave, maris Stella...*
» Gwelit c'hoaz bugale Breiz o kana enn henchou
» Erru da bedi va Mamm da blas *Ru-Mean-Goulou.* »

Sellit breman, kristenien, eunn arvest ar c'haera,
Biskoaz den war an douar ne welaz kaeroc'h tra ;
Chetu kroaz sant Kaourintin hag he vaniel ive,
E-penn ar prosesioun gant re sant Gwenole !...

Salud, banielou santel, banielou sent ma bro ;
Salud, baniel Kaourintin, gant joa m'ez kwel ato ;
Salud deoc'h pelerined a bevar c'hour ar bed ;
Salud iliz Remengol, salud, *Gwerc'hez vrudet.*

Ne oamp nemet bugale pa oe d'imp lavaret
Pedi ac'hanoc'h bemde, *Gwerc'hez ar gwir Remet !*
Ia, c'hoaz evel eligou, kousket enn hor c'havel,
Ni zouge war hor c'haloun ho medalen santel !

Pet gweach hon deuz ho kwelet enn ho iliz hep par !...
Hogen hirio ho kwelomp evel eunn heol a bar...

Deuit eta da vale, gant ho sae alaouret,
Da welet pobl Breiz-Izel dirag hoc'h daoulinet !

Deuit breman, *Rouanez*, deuit er meaz ho ti
Da gemer hor c'hirunen, ni a zeu d'ho pedi ;
D'eoc'hu he-z-eo digaset gant *Pastor ann Iliz* ;
Lezit kuruni ho penn gant *Ezkop Kerneviz* !

D'an daoulin, *bugale Breiz*, hastit, d'ann daoulin holl,
Chetu erru enn ho touez, *Gwerc'hez sakr Remengol*,
Ha gwelit-e-dro dez'hi, gant peb a c'houlaouen,
Ouspen daou vil blac'h iaouank, leun a joa hag e gwenn !

Ha brema, dirag ann troun war ann huel savet
Evit kuruni hor Mamm p'hini garimp bepret,
Sellit ann Aoutrou n'Eskop enn orezoun war-n-han ;
Kent evit oferenna he ra ar beden man :

« Me ho ped, *Gwerc'hez* santel, Patrounez Remengol,
» Pedet evit-oun hirio, hag evit ar bed holl,
» Evit ar belerinet zo aman a bep bro,
» Ha d'ann anaoun hirvouduz torit he chadenno. »

N'on ket evit niveri ann dud a oa eno ;
Ho daoulagad a welenn, glebiet gant ann daerou,
Troet holl ouc'h ar Werc'hez evit goulen remet
D'ar boan ha d'ann trubuillou, war hent ann den hadet !

Neuze, evel Gabriel pa saludaz Mari,
E teuhon Eskop santel evit he c'hiruni ;
Enn hano ar Pab Pii Nao e laka war e fenn
Eur gurunen ar gera ! Pebez joa, kristenien !

Kerkent ann heol duduiz a lamp teir gweach en aer ;
Eur c'helc'h aour e-dro d'ezhan gant respet her gweler
O saludi ar Werc'hez, *Rouanez kurunet,*
Da gement a zo krouet, *dreist holl d'ar Vretounet.*

III.

Breman pa-z-eo kurunet Patrounez Remengol
Tostaît c'hoas d'am c'hlivet, c'houi kristenien deol ;
Ha me lavaro d'eoc'hu darn diouc'h ar burzudou
A zo' great enn he iliz e-tro pad he gweliou :

E Braspartz e zo eur yamm evuruz braz meurbet ;
Leac'h kalz he deuz da veza, pell eo bet ankeniet :
He merc'h, plac'h iaouank ha mud, hirio e Remengol
He deuz, dre c'hraz ar Werc'hez, komzet dirag ann holl !

E Krozon e zo eur plac'h, laouen ha skanv a droad,
Hag a oa bele-vreman hep ober eur gammad ;
Digaset da Remengol da c'houlen ar c'herzet
He ped er *Plas ar Salud* hag he-z-eo pareet !

Eunn aoutrou a Vontroulez, enebour da Zoue,
(Abaoue he bask kenta e vuntre he ene)
Dont a ra da Remengol evit klask plijadur :
Ho purzud vo, o Gwerc'hes, mar distro d'ar gear fur.

Pa wel ar prosessioun o tont diouc'h ann iliz
He stou ive d'an daoulin evel ma ma ar c'hliz,
Mez Mari, en eur dremen, a domaz he galoun :
Da noz he oe absolvet ; da Zoue eo mignoun !!!

Eur bugel a Vontroulez en deuz bet ar c'herzet ;
Eun all, diwar eur voger, war ar ru zo kouezet,
He lamm a ugent troadet a dleie he laza ;
Mez gwestlet da Remengol, n'en deuz sanctet netra !!!
Er barrez a Lok-Henvel, e-kichen Koat-ann-Noz,
E zo c'hoaz eur plac'h iaouank ne ve gant-hi kén koz
Nemet euz a vurzudou Patrounez Remengol
He deuz c'harzet he spered o vont a genn da goll !
Deiz lun fask ar Pentekost ann avel a oa fol,
Ha pemp den enn eur vagig a ie a Remengol,
Sonjal a rejont mervel dirag Landevennek,
Mez Gwerc'hez sakr Remengol a glevaz he c'hloarek ! (1)
Kerkent e weljont Mari enn he zao war he zouri ;
He dourn gant-hi astennet war ar pemp beajour :
Pellaat a ra ann avel, ar mor a goll he nerz,
Hag a lez ar vag vihan da ruillat war-n-han serz !!!
Kalz a vurzudou all en deuz great ar Werc'hez ;
Hol lavaret hol aman a zo tra re diez,
N'en deuz hini ac'hanoc'h ne gredfe kement-se,
Rag bet oc'h euz digant-hi eur c'hras bennag ive !!!
D'ann daoulin, d'ann daoulin holl, ha pedomphon Itron
Da vinniga ac'hanomp. Pedomp-hi a galoun
Hag e skulio he bennoz war holl dud Breiz-Izel,
Ha war ar re zo eat d'imp d'ar vuez eternel !!!

Miserere mei, et exaudi orationem meam!...

« Great gant I.-M. AR IAN, kloarek koat ann noz, ha kiniget
ganban d'he vignon ker I.-P.-M. AR SCOUR, kloarek ha Barz
ITRON VARIA REMENGOL. »

(1) Kloarek Remengol,

Goude beza roet da iliz Remengol eun niver braz a induljansou ha grasou ar re gaera, hon Tad santel ar Pab Pii IX, en euz c'hoaz digaset d'an Itron Varia Remengol eur gurunen aour ha pérlez, evel eur merk a desteni d'ann holl dud o galoun hag a feiz, euz ar garantez vraz en euz evit-hi ; dre eur skrit abostolik, roet e Rom, enn iliz Sant Per, ann 8 a viz Mae 1857, en euz karget ann Aoutrou *Renan-Nikolaz SERGENT*, eskop a Gemper hag a Leon, da guruni enn he hano ann Itron Varia Remengol ; kurunen aour ha perlez ann Itron Varia Remengol eo ar gaera a zo bet gwelet biskoaz e Breiz-Izel ; he zaolen, pe he imaj, a weler enn holl diegezou Breiz-Izel ; ar Vretounet, darn war ar mor, darn e kreiz tan ar brezel, ha darn all e trubillou ha poaniou ar vuez, a zoug, gant feiz, he medalen, war ho c'haloun ; ha pa zeu Doue d'ho gervel, he varvont enn eur bokat, gant fizianz, da vedalen *Rouanez vraz Breiz-Izel, Patrounez Remengol.*

Bep pemp bloaz e vezou douget, e processiou, ann Itron Varia Remengol, evel an deiz ma-oe kurunet, hag ouspenn, enn amzeriou a *vrezel*, a *gernez* hag a *vosen*, ann Itron Varia Remengol a zeuio c'hoaz er meaz he *falez* evit distrei divar hor bro ger, Breiz-Izel, ann holl goalennou a helse noazout d'he bugale.

Itron Varia Remengoll,
C'hui a zo *Remed* ar bed oll,
Pellait diouzomp an teir goalen,
Brezel, kernès hag ar vocen !!!

